

قانون اساسی حکومت امام علی علیہ السلام

نوشتہ :
علی نصاریان

BP
۳۷/
۵/
آق ۱۸ الف
۱۳۵۹
ن ۱

1816

رسالة ان مهارة

الاساسية لدراسة

● قانون اساسی حکومت اسلامی امام علی علیه السلام

● لوشده: علی انصاریان

● لاشر: بنیاد نهج البلاغه

● چاپ اول: آذر ۱۳۵۹

● لبراز: ده هزار نسخه

● چاپ و صحافی: شرکت افست «سهامی عام»

فهرست

صفحه	عنوان
۱	۱- رسالت امت اسلامی
۵	متن «عهدنامه امام علی علیه السلام به مالک اشتر»
۵	۲- فصل اول: «اساسی ترین هدف و مأموریت حکومت اسلامی»
۵	۳- فصل دوم: «صفات و مشخصات رهبران»
۷	۴- فصل سوم: «وظایف کلی رهبران در برابر ملت»
۷	فصل سوم بخش اول: «خطوط اصلی وظایف»
۸	فصل سوم بخش دوم: «مسئله خواص و مشخصات این گروه و وظایف رهبر در ارتباط با این مسئله»
۹	فصل سوم بخش سوم: «وظایف رهبران در مورد عیوب ملت»
۱۰	۵- فصل چهارم: «وزراء و مشاورین حکومت»
۱۱	۶- فصل پنجم: «حقوق ملت»
۱۱	فصل پنجم بخش اول: «اصول کلی»
۱۲	فصل پنجم بخش دوم: «شناخت طبقات جامعه»
۱۳	فصل پنجم بخش سوم: «اهداف و مأموریت های ارتش اسلامی»
۱۳	فصل پنجم بخش چهارم: «نیاز کلیه طبقات جامعه به یکدیگر»
۱۴	فصل پنجم بخش پنجم: «وظایف رهبر در برآوردن کلیه حقوق طبقات جامعه»
۱۴	۷- فصل ششم: «ارتش اسلامی و مسئله انتخاب فرماندهان»
۱۴	فصل ششم بخش اول: «انتخاب فرماندهان ارتش»
۱۵	فصل ششم بخش دوم: «وظایف رهبر نسبت به ارتش و فرماندهان»
۱۵	فصل ششم بخش سوم: «مشخصات عالیترین فرماندهان ارتش»
۱۶	۸- فصل هفتم: «وظایف متقابل رهبر و ملت»
۱۷	۹- فصل هشتم: «مرجع اصلی حل اختلافات»
۱۷	۱۰- فصل نهم: «قاضیان عدالت»
۱۷	فصل نهم بخش اول: «تعیین و صفات قاضیان عدالت»
۱۸	فصل نهم بخش دوم: «وظایف رهبر نسبت به قاضیان عدالت»
۱۸	۱۱- فصل دهم: «کارمندان و کارگزاران دولت»
۱۸	فصل دهم بخش اول: «طریقه انتخاب و صفات کارمندان و کارگزاران دولت»
۱۹	فصل دهم بخش دوم: «وظیفه رهبر نسبت به کارمندان و کارگزاران»
۱۹	۱۲- فصل یازدهم: «بازرسی و بازرسان کشور»
۲۰	۱۳- فصل دوازدهم: «مالیات و بیت المال و مالیات دهندگان»
۲۱	۱۴- فصل سیزدهم: «دبیران و نویسندگان مسائل دولتی و کشوری»

۲۳	۱۵ - فصل چهاردهم: «بازرگاتان و صنعتگران»
۲۳	فصل چهاردهم بخش اول: «مجریان اقتصاد»
۲۳	فصل چهاردهم بخش دوم: «نظارت مستقیم دولت بر حسن جریان اقتصاد کشور»
۲۴	۱۶ - فصل پانزدهم: «طبقه محرومین و مستضعفین جامعه»
۲۴	فصل پانزدهم بخش اول: «محرومین جامعه»
۲۵	فصل پانزدهم بخش دوم: «وظایف رهبر نسبت به طبقه محرومین جامعه»
۲۶	۱۷ - فصل شانزدهم: «دادرسی مستقیم ملت در مقابل رهبر»
۲۷	۱۸ - فصل هفدهم: «وظایفی که رهبر شخصاً عهده‌دار آنهاست»
۲۸	۱۹ - فصل هیجدهم: «نظارت مستقیم رهبر در مسائل جاری مملکت»
۲۹	۲۰ - فصل نوزدهم: «رهبر و مسئله خاندان و نزدیکان»
۳۰	۲۱ - فصل بیستم: «وظیفه رهبر در مقابل اتهامات علیه او»
۳۰	۲۲ - فصل بیست و یکم: «قرار دادها و پیمانهای صلح با دشمن»
۳۰	فصل بیست و یکم بخش اول: «اصول و خطوط اصلی پیمانها»
۳۱	فصل بیست و یکم بخش دوم: «مسائل و مطالب درباره پیمانهای صلح»
۳۲	۲۳ - فصل بیست و دوم: «خطوط اصلی و وظایف فردی و اجتماعی رهبر»
۳۴	۲۴ - فصل بیست و سوم: «دعا و طلب عدالت و شهادت»
۳۶	۲۵ - فصل بیست و چهارم: «شخصیت مالک اشتر»
۴۰	۲۶ - تحقیق در مدارک عهدنامه امام علی علیه السلام
۴۳	۲۷ - تحقیق و بررسی در اسناد و رجال عهدنامه امام علی علیه السلام
۵۵	۲۸ - توضیحات و باورقی‌های متن

«یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول و
اولی الامر منکم فان تنازعتم فی شئ فردوه الی
الله والرسول ان کنتم تومنون بالله والیوم الآخر
ذلک خیر واحسن تأویلاً»
ای کسانی که ایمان آورده‌اید:

اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید رسول خدا و
ولی امر از خودتان را پس اگر چنانچه اختلاف و
نزاعی در چیزی پیدا کردید (از برای حل آن
اختلاف آنرا) به خدا و رسول خدا ارجاع دهید،
اگر واقعاً ایمان به خدا و روز معاد دارید چون
(راه حل خواستن از خدا و رسول خدا) از برای
شما بهتر و نیکوتر است و هم (آن راه حل که
خدا و رسول خدا ارائه می‌دهند) بهترین و
نیکوترین تفسیرها و تأویلهای می‌باشد.
(قرآن مجید سوره نساء آیه ۵۹)

پیشگفتار

این «رساله» شامل ترجمه و فصل‌بندی مطالب و موضوعات تنظیم شده عهدنامه امام علی علیه السلام به مالک اشتر است به همراه سلسله تحقیقاتی در پیرامون مسائل مربوط به عهدنامه. این تحقیقات عبارتند از:

اول: شخصیت مالک اشتر، که بطور خلاصه ترسیمی کلی از شخصیت و زندگی و فعالیت مالک اشتر رسم شده است.

دوم: «تحقیق در مدارک عهدنامه امام علی علیه السلام» در این فصل کتب حدیث و تاریخی معتبر که عهدنامه امام را نقل کرده‌اند گزارش شده، چه کتبی که قبل از تألیف نهج البلاغه^۱ باشد و چه کتبی که بعد از تألیف نهج البلاغه است. البته در این بخش اخیر مدارکی انتخاب شده است که عهدنامه را از نهج البلاغه نقل نکرده‌اند.

سوم: «تحقیق و بررسی در اسناد و رجال عهدنامه امام علی علیه السلام» که در این فصل سه سند معتبر مورد بررسی و تحقیق قرار گرفته است و رجال آن نیز یکایک شناسائی و معرفی شده‌اند.

F 4 5 1 8 1

کتابهای فارسی

در آستانهٔ پانزدهمین قرن هجرت پیامبر اکرم، حضرت محمد بن عبدالله «ص»، تشکیل نخستین «جمهوری اسلامی»، به رهبری «امام خمینی»، مبارک باد.

بی هیچ تردید، هویت مکتبی انقلاب بود، که این معجزهٔ تاریخ را پدید آورد. خون مکتب، در رگهای اُمت جونسید، و سیلی خروشان گشت، و همهٔ نیروهای طاغوتی، و استکبار جهانی، را از میان برداشت. آوای این پیروزی شگرف در رواق تاریخ بیجید، و اسلام را حیاتی تازه بخشید.

انقلابیون دلسوخته، پس از پیروزی، نخستین و ضروری‌ترین حرکت را، انقلاب فرهنگی دانستند، و بر آن پای فزودند. تا جوهر انقلاب تبلور یابد، و به همهٔ جهان بگسترد.

اینک، در بهار انقلاب فرهنگی، «هزارمین سال تألیف نهج البلاغه»، فرا می‌رسد. کتابیکه، تجلیگاه عشق و شناخت، سیاست و انسانیت، حرکت و عدالت، حماسه و حکمت، تربیت و عبادت، فصاحت و بلاغت... است، از علی «ع».

کتابیکه، پس از «قرآن» فراتر از آن نتوان یافت. کتابیکه، انقلابیون مسلمان راستین، پس از «کلام خدا» بیشترین الهام را، از آن گرفتند، و حکومت «عدل الهی» را پایه‌گذاری کردند.

و این هزاره را، بزرگداشتی بزرگ، سزاوار بود؛ تا از رهگزاران، فرهنگ غنی اسلام، گسترش یابد، و نسل تشنهٔ کام گریخته از کویر فرهنگ فرنگ، از چشمه‌سار گوارای «نهج البلاغه»، سیراب گردد، و در راستای معارف والای «علوی» به حرکت درآید، و آرمان انقلاب فرهنگی را، تحقق بخشد.

«بنیاد نهج البلاغه»، که به رهنمود مستفکر بزرگ اسلامی، «شهید مرتضیٰ مطهری»، پایه‌گذاری شده است، افتخار یافت، که به مناسبت «هزارمین سال تألیف نهج البلاغه»، گسترده‌ی ترتیب دهد، و اندیشمندان اسلام‌شناس، و عارفان به نهج البلاغه را، از درون و برون ایران، در «مدرسه عالی شهید مطهری»، دعوت کند تا هر یک ذره‌ای ناسفته‌ی که از این کتاب به جنگ آورده‌اند، در دیدگاه شیفتگان علی «ع» قرار دهند.

«بنیاد نهج البلاغه»، بدینگونه سمرهٔ کوششهای آن عزیزان یساده را منتشر می‌کند، تا همگان بهره‌مند گردند.

«بنیاد نهج البلاغه - تهران - صندوق پستی ۹۸/۶۳۳»

از انتشارات

